

Förvaltning/Enhet
Hjälpmedelscentrum
Namn
Maria Hjort

Datum
2022-09-21

UPPDRAG TANDEMCYKLAR

Sammanfattning

Sedan de nya riktlinjerna för cyklar trädde i kraft i slutet av 2012 har endast en tandemcykel i barnstorlek förskrivits. Anledningen till detta är att endast en tandemcykel får förskrivas och familjerna har därför valt att vänta tills barnet växt i vuxenstorleken.

Förskrivare har framfört att de tycker att det är orättvist att barn som inte klarar att cykla på trehjulig cykel inte får samma möjlighet som barn som klarar trehjulig cykel. De föreslog att samma regler ska gälla både trehjulig cykel och tandemcykel, alltså att man har möjlighet att förskriva barnstorleken som hyreshjälpmedel.

Bakgrund

Tidigare utredning av cyklar har gjorts 2012, nuvarande regelverk och arbetssätt grundar sig på denna utredning.

Nuvarande regelverk cyklar Hjälpmedelscentrum:

Cyklar (trehjulig med fotpedal/handdriven och tandem-cykel) kan förskrivas som förflyttningshjälpmedel till barn och ungdomar under 20 år.

Hjälpmedelscentrum tillhandahåller även tandemcykel till Syncentralen.

Parcyklar, rullstolscyklar och trehjuliga tandemcyklar är egenansvar.

Förskrivare är fysioterapeut/sjukgymnast i samråd med hjälpmedelskonsulent

Kriterier; tandemcykel kan förskrivas när det inte är möjligt att cykla på trehjulig cykel ex då barnet inte klarar att trampa runt pedalen, stanna på uppmaning eller klara trafikmiljön där den ska användas-

Barnet/ungdomen ska ha förmåga att:

- med lätt stöd stiga av och på cykeln,
- själv klara att hålla kvar fötterna på pedalerna och till viss del trampa runt,
- sitta kvar på cykeln under färd.

Till grund för förskrivning ligger alltid en sjukgymnast/fysioterapeutisk bedömning och tydliga mål gällande förflyttning.

Det förekommer två olika avgifter för trehjuliga cyklar, låneavgift eller egenavgift.

Låneavgift: 1 000 kr per cykel som förskrivas. Hjälpmedlet ska återlämnas till

Hjälpmedelscentrum när det inte längre kan användas. Egenavgift: 5 000 kr för cykel med 24 tum hjulstorlek eller 20 tum hjulstorlek på cykel med två hjul fram. Cykeln ägs därefter av vårdnadshavare som svarar för reparationer och annat underhåll.

Cykel med egenavgift lämnas inte tillbaka till Hjälpmedelscentrum.

För tandemcykel gäller endast egenavgift: 5 000 kr. Cykeln ägs därefter av patient eller vårdnadshavare som svarar för reparationer och annat underhåll.

Max en cykel kan förskrivas till barnet/ungdomen. Vid storleksbyte kan ny trehjulig cykel förskrivas, för tandemcykel gäller att max en cykel kan förskrivas.

Regelverk cyklar Syn:

Tandemcyklar kan förskrivas till synskadade, kategori 1-5 (måttlig synnedsättning – blindhet) till personer som på grund av synskada inte kan cykla på vanlig tvåhjulig cykel. Standardcykel förskrivs.

Förskrivare är sjukgymnast/fysioterapeut vid Synenheten.

Egenavgift för förskriven tandemcykel är 5000 kr. Cykeln övergår i patientens ägo och patienten ombesörjer samt står för kostnad för reparation och underhåll av cykeln.

Beskrivning av ärendet

Utredning om regelverket vid förskrivning av tandemcyklar behöver förtydligas för att tillgodose patienters behov.

Beskriva förskrivningsfrekvens.

Undersöka Habiliteringscentrums (HAB + Syncentralen) förskrivares uppfattning om behov av tandemcyklar hos patientgrupper som inte tillgodoses i dagens regelverk.

Genomföra omvärldsbevakning gällande regionernas regelverk för tandemcyklar, kriterier och avgifter. Komplettering av omvärldsbevakning cyklar, från Anneli Söderbäck Region Sörmland med tandemcyklar.

Finns evidens och nationella riktlinjer som stödjer förskrivning av tandemcykel för Hjälpmedelscentrums målgrupp.

Konsekvenser för patient och region om förändrade avgifter införs för tandemcyklar.

Ge förslag till eventuella regelverksändringar.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Förskrivare har framfört att de tycker att det är orättvist att barn som inte klarar att cykla på trehjulig cykel inte får samma möjlighet som barn som klarar trehjulig cykel. De föreslog att samma regler ska gälla både trehjulig cykel och tandemcykel, alltså att man har möjlighet att förskriva barnstorleken som hyreshjälpmedel.

Vid förfrågan till chefer på Habiliteringscentrum visar det sig att även de är positiva till det. Syncentralen har nyligen fått en ny chef som också ställer sig positiv till förslaget.

Av arton regioner är det enbart sju som har tandemcyklar i hjälpmedelssortimentet och då enbart via Syncentralen i två av regionerna. Två av de sju regionerna medger förskrivning av tandemcyklar till både barn och vuxna, resterande enbart till barn.

Det finns ingen evidens eller nationella riktlinjer som stödjer tandemcykel som förflyttningshjälpmedel, men alla förskrivningar av cyklar grundas på förskrivarens bedömning av förflyttningsförmågan.

Enligt verksamhetscontroller på HMC skulle konsekvensen av en förändring av regelverket enligt förslaget på Handboksändring vara nära noll, då volymen är så liten.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Förslaget innebär ingen negativ inverkan på miljön utan snarare positiv, då de små tandemcyklarna återanvänds och möjliggör för familjerna att cykla istället för att ta bilen.

Invånarperspektiv/barnperspektiv

I dagsläget får barnen som inte kan cykla på trehjulig cykel vänta på att växa i vuxenstorleken då man enbart får en tandemcykel förskrivna.

Förslaget innebär att barnen som ej klarar att cykla på två- eller trehjulig cykel får möjlighet att cykla tidigare, då de inte behöver vänta på att växa i vuxenstorleken.

Uppföljning

Utfallet av en eventuell handboksändring behöver följas upp av hjälpmedelskonsulent ett år efter beslutet.

Förslag till beslut

För att regelverket för cykelförskrivning i Västmanland ska vara jämställd önskas låneavgift införas på tandemcyklar i barnstorlek, precis som det är idag på barnstorlek på trehjuliga cyklar och armcyklar.